

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dissapte 9 de Juny de 1900

Núm. 3.588

Any XV

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, llogarfa Mallofré, carrer Jauguera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Reus, un mes. Ptas. 1,50
En provincias trimestre. 3,50
Extranjer y Ultramar. 7,50
Anónis, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tota classe de... TOS

La que paga més

contribució de la pro-vincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclam de falsos remittits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regeneixement s' han convenut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cautxuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastics omoplàtics pera evitar lo carregament d' espallás.

Faixas hipogàstricas pera corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINEA	Ptas.
Tubo pera 2 a 3 vacunas	1'25
Tubo pera 8 a 10 vacunas	1'50
Tubo pera 20 a 25 vacunas	3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas	4'00

PULPA	Ptas.
Placas pera 3 a 4 vacunas	1'50
Placas pera 6 a 8 vacunas	3'00
Pots pera 25 vacunas	8'00
Pots pera 50 vacunas	15'00

Traslado

Joan Magriña, Metje Cirurgiá ha traslatat son despatx al carrer de Sant Salvador núm. 1, cantonada al Arrabal alt de Jesús, entrusselo, ahont oferelx sos serveys professionals.

Horas de consulta de 12 a 2.

J. MERCADÉ REIG

Participa a sos clients, y al públich en general haver traslatat sa botiga de basté y articles de viatge al carrer de S. Joan, núm. 9.

Secció doctrinal

Programa del partit federal

Volém los federalis en l' ordre humá:

Lliures lo pensament, la conciencia, los cultes; respecte a totas las religions, preferencia ni privilegis a cap; suprimidas las obligaciones del culte y del clero; dotats los sacerdots de totas las Iglesias dels mateixos drets que 'ls demás ciutadans, atesos als demás debers, y subjectes a la mateixa jurisdicció y las mateixas lleys; civils lo matrimoni, lo registre, lo cementiri;

Garantisats la vida y 'l treball; inviolables la personalitat, lo domicili y la correspondencia; abolida la pena de mort, perseguida sense pietat la vagansa.

Volém en l' ordre polítich:

La voluntat del poble com l' únich origen lligitim del poder públich; los tres poders limitats, lo Lligislatiu a lligislar, l' Executiu a executar, lo Judicial a jutjar; punible la invasió de qualsevol dels tres en las atribucions dels altres;

Lo Poder Lligislatiu representa per duas Cambras; l' Executiu per un President responsable; lo Judicial pel Quefe d' un Tribunal Suprém;

Lo Congrés elegit per tota la Nació y 'l Senat per las Assembleas regionals; lo Congrés sens altres límits a sa facultat lligislativa que 'ls drets del individu, los de las regions y 'ls del municipi, y 'l Senat circumscriu a intervindre las negociacions diplomáticas y veure si las resolucions del Congrés son ó no atenttaories contra las autonomias locals ó contra la Constitució del Estat; lo Congrés periódicament renovable en sa totalitat y 'l Senat sols en sas duas terceras parts;

Las Cambras reunidas per sos propis drets en dia fisco del any y representadas, quan suspenguin sas sessions, per una Comissió mixta que puga extraordinariament convocarlas quan, a son judici, ho exigis la salut de la República;

Lo sufragi universal; las lleys fonamentals, sotmesas a la sanció del poble;

Lo régimen parlamentari substituhit pel régimen representatiu;

La República per forma de govern; la Federació per sistema;

Profesem las doctrinas regionalistas, provincialistas y municipalistas; las municipalitats y las regions autónomas a par de la Nació en tot lo que a sa vida interior correspongui;

L' Estat Central, que ha de tenir a son càrrech lo régimen de la vida nacional en lo polítich, lo económic y lo administratiu, ab los següents atributs: primer, las relaciones extrangeras y per lo tant la diplomacia y 'ls consulats, los aranzels d' aduanas, la pau y la guerra, l' exercit y l' armada; segon, lo judici y fallo de totas las cuestiones interregionals, tercer, lo restabliment de l' ordre ahont lo desordre, a judici del Senat, comprometi la vida nacional y no bastin los poders de la regió a contenirlos; quart, la defensa dels drets polítichs y de la forma y sistema de govern contra tot Estat regional que 'ls suprima, xi ó 'ls amengui; quint, la lligislatió penal sobre delictes federals y la creació de tribunals federals, aixis criminals com civils; sisé, la regularisació del comers interior y tot lo a ell inherent: códichs mercantil, maritim y fluvial, vias generals, correus y telégrafos, moneda, pesos y midas; seté, las disposicions indispensables pera la difusió y generalisació de la prime-

octau, las dirigidas a que en tot lo territori de la República sian válits los contractes y executorias las sentencias que en qualsevol de las regions que se celebri ó pronuncihis;

Los Estats regionals, que han de tenir a son càrrech lo régimen de la vida regional en lo polítich, lo económic y lo administratiu, ab los atributs següents: la garantia y la defensa de la llibertat y l' ordre; la organizació en las milicias regionals, subordinadas al Estat central, sols en cassos de guerra ab l' extranger; la lligislatió civil y la de procediments; la lligislatió penal pera tots los delictes federals; la organizació dels tribunals corresponents; la imposició y la cobranza dels tributs;

Los Estats municipals, que han de tenir a son càrrech lo régimen de la vida municipal en lo polítich, lo económic y lo administratiu, ab las següents atribucions: la garantia y la defensa de la llibertat y l' ordre; la organizació de guardias municipals; la formació y promulgació d' ordenansas; lo judici y l' càstich dels que las quebrantis; la imposició y cobranza de tributs pera sos especials gastos y 'ls que la regió li imposi;

Las atribucions que expressament no s' hagi conferit al Estat central, reservadas als estats regionals; las no conferidas als estats regionals, reservadas als municipis;

Lo quefe de cada regió, executor de las regions; lo quefe de cada municipi executor de las regionals.

(Continuare.)

Als nostres lectors

Heus aquí las quatre paraulas que nostre estimat confrere lo «Diari de Catalunya», successor de «La Veu», dirigeix a sos lectors.

«Lo que preocupará al «Diari de Catalunya» en las presents difícils circunstancias es lo que preocupa a la opinió en general: las cuestiones económicas, administrativas, polítichs, industrials, agricolas y mercantils. Més com ens proposém que 'l nostre diari arribi a totas las casas, a totas las llars y sigui llegit ab fruició, tant pels grans com pels petits, el costat dels problemes d' actualitat hi figurarán la nota amena, lo cuen-

to, l'artícle literari, la crítica d'art, la novela y 'l folletí.

Las exigencias de la vida moderna cada dia més necessitada de informació rápida y de reportatge documentat y al minut també seran ateses onidadosament. La nova publicació «Diari de Catalunya» comptarà pera satisfer aquestes necessitats ab un servey telegráfic y telefónic tant complert com pugui desitjarse y ab diligents corresponents en totes las poblacions de Catalunya, en las principals d'Espanya y del estranger.

En una paraula, ens proposém agermanar la informació més complerta y variada ab la amenitat literaria, artística y d'actualitat refugint en lo possible las lluytas de la política candent. Pero com que aixó no 's pot conseguir sempre per complert diréa en breus paraules lo criteri polítich que manifestará en totes ocasions aquesta publicació.

Venim á treballar per una idea que es esperansa de salvació d'aquest país; idea de pau y d'armonía, idea d'expansió y de germanor ab tota la gent de bona voluntat, siga d'ahont siga, parli com parli, mentres cerqui sincerament y per bons camins lo be d'Espanya.

Professém las doctrinas regionalistas, proclamadas per la ciencia política moderna, que enloch de contrariar l'unitat d'Espanya, per nosaltres veritablement volguda mes que per ningú, tendeixen á afiançarla y consolidarla, aspirant á que semblent unitat siga la expressió suprema, no de la mera unitat exterior, sino de la interna é intima de tots los elements geográfichs y étnichs, que varen concorre á formar la nació espanyola y que avuy l'integran. En Menendez Pelayo en ocasió solemníssima ho proclamá dirigintse á S. M. la Reyna Regent dientli que «la unitat dels pobles es unitat orgánica y viva, y no pot ser aquesta unitat ficticia, verdadera unitat de la mort.» Nostras doctrinas no van donchs á desferla aquesta unitat sine á refermarla y enfortirla encara més.»

Modo com las plantas assimilan per medi de las arrels las substancias fertilisants de la terra

(Continuació)

Respecte las experiencias que ls partidaris de la teoria mineral han fet per provar llurs afirmacions fent viure plantas en disoluciones aqueosas en los que hi havia níctricas distintas sans minerales, en lo meu concepte no provean més sino que, efectivament, hi viuen; mes al pagés y al agricultor que se n'hi dona d'aixó? Lo blat de moro vin d'aqueix modo y bé y qué? Que per ventura s'obindrà cap collita de moroch cultivantlo dins l'aygua?

Ab tot, s'ha de reconeixer que la teoria mineral den Liebig ha sigut un progrés. Desoartí sent l'afirmació absoluta de que las plantas unicament assimilan la materia en estat mineral y las exageracions dels seus deixebles que consideravan sans valor l'humus ó materia orgánica, y será una teoria certa y acceptable. Efectivament, las sales minerals ó adob químich, los fosfats, per exemple, servint d'adob en una terra que n'hi manqui y ben constituída físicament ab l'humus, calis, argila y arenas necessarias, será, ¿qui ho dubta?, un excelent adob, més sempre té de tenir present que no pot tenir mes que un carácter complementari, es dir, y aixó es una tanjanada, quan la terra que s'tracta d'adobar real y efectivament siga pobre en l'element mineral orgánica no té aqueix carácter complementari, sine necessari. Sense humus, com se veurá al tractar de las condiciones físicas de las terras, no hi hauria ni fora possible la terra conreable, es dir, la que serveix al home y la que aquest cultiva y en tren las collitas. Y á fi de donar mes autoritat á lo dit, copiaré textualment las següents paraules den Müntz y Girard (1): «Més perquè son empleo resulti eficaç y económic (se refereix al adob mineral ó químich, s'ha de tenir un coneixement complert de la naturalesa d'aquest, del terreno ahont s'aplica y de las necessitats de la planta que 's cultiva: no essent així, l'adob químich ha de resultar per necessitat completament inútil.»

En molt pochs mots pot resumirse lo exposat en contra de lo que ensenya la teoria mineral den Liebig. La práctica y las experiencias de M. Dehérain y P. Termen permeten afirmar que certas especies vegetas que 's fa soluble en l'aygua gracias á ciertas modificaciones que la materia orgánica sofreix dins la terra.

Es molt difícil d'afirmar que las plantas absorbeixen lo nitrogen en aquesta amoniacal, puig aquest, un cop dins la terra, es transformat rapidament en ni-

trich, essent probablement un aqueixa forma com s'efectua l'assimilació.

Las experiencias de M. Hellriegel y Willterth no donen lloch á dubte sobre l'eficacia y rápida assimilació per las plantas del nitrogen en estat de eltras. Aquets sabis agrónoms van cultivar una mateixa planta en testos plens de terra esterilizada, als que hi tiraren en distints estats de creixement dels vegetals en ellas cultivats, diferents quantitats de nitrats. Al principi no 's nota cap diferencia en lo creixement de las plantas en los diferents testos, vegetant igual en los que hi ha nitrats com en los que no n'hi ha, lo que es degut á las substancias nitrogenadas que conté la llevor; mes al cap d'uns dias s'hi notan grans diferencies, fent vida raquítica las plantas dels testos ahont no hi ha nitrats. M. Delierain, ab la remolatxa, obtingué l resultat següent;

Terra composta d'argila, arena y calcari.
Sense adob. . . . . 111 grams.
Adob mineral sense nitrats. . . . . 225 »
Adob mineral ab nitrats. . . . . 1.777 »

L'influencia dels nitrats y llur absorpció per las plantas es evident.

L'acit fosfóric es assimilat per las plantas en virtut de las substancias ácidas que las arrels radiculars sigueren. Segons M. Dehérain (1), l'aygua que circula que dins la terra y que porta ácid carbónich en disolució la fa soluble. Mes en las terras cálidas ahont abunda l carbonat de calis y es disol en l'aygua que porta l'ácid carbónich, disminueix molt lo poder disolvent dels fosfats. Per fi, M. Grandean ha demostrat que l'acit humílich y fa assimilable l'acit fosfóric. Aquest ultim modo d'assimilar l'acit fosfóric las plantas, dona idea y es un dato més per compendre l'importancia del humus ó materia orgánica en la vegetació. La potasa més assimilada per las plantas en forma de carbonat y fosfat solubles en l'aygua, quan aquesta 's posa en contacte ab las arrels.

J. AGUILERA.

(Se continuarà).

La guerra del Transvaal

Quan lord Roberts cregué que l'entrar á Pretoria sense cap resistencia era cosa feta, se veje detingut en son avans y obligat á renir una serie de combats que li feren temer que 's malagnanyés sa victoriosa empresa. Allavors compregué que era necessari tornar al sistema dels grans moviments envolvents, y com no tenia á ma las forsas necessarias pera inicials ab la rapidés desitjada, concebí lo plan que shir donarem á coneixer á nostres lectors y en lo cual volia fer jugar nada menos que als generals Hunter y Baden Powel que están molt al Oest y á Buller que 's troba detingut en los passos del Drakensberg.

Y quan hagué concebut aquest plan grandíós, que hauria exigit lo menos quinze dias per comensar á desenrotllarlo, los boers que consideraren ja lograt son objecte de tindre una setmana al exercit inglés pera posar á salvo tot elló que 's convenís, deixan á lord Roberts tranquilament la possessió de la plassa, lo cual no vol dir que la deixin en possessió de la victoria. Victoria no n'hi ha agut aquí més que la dels boers que han conseguit aplassar la presa de Pretoria pels inglesos tot lo temps que han volgut y que interessava á sos futurs plans.

La prova de tot aixó es ben vista en la capitulació feta per funcionarios civils, sans incloure á ella ni un sol individu de carácter militar y fins en la circumstancia de que la majoria dels presoners inglesos hagin sigut conduhits per los boers á altres punts sans d'evacuar Pretoria, lo cual demostra que 'ls republicans, si be tractan d'evitar que las principals poblacions sofreixin los efectos destructors d'un llarch siti, no renuncian al propósit de continuar la lluyta en defensa de sa independéncia.

Pera aixó continuan aplicant lo mateix sistema que iniciaren desde lo moment en que Roberts emprengué sa marxa desde Bloemfontein, no fer resistencia á las forsas que directament mana l generalíssim, permetent que aquest avansi cada dia mes, extenent considerablement sa línea de comunicacions; pero oposantse en cambi ab decisió al de totes las forsas inglesas situadas als flanchs, pera evitar son enllás ab las del general Roberts.

A la frontera del Natal impideixen desde fa molt temps los moviments intentats per Buller; entre Lindley y Heilbron atacan á las tropas británicas fins lo punt d'haver copat un batalló de la yoomany, realisantse per complert lo que sospitavam fa pochs dias comentant un telegrama del general Roberts y certs moviments de Rundle y Colville.

Nombrosas forsas boers se reconcentran en Lich-

tamburg pera oposarse al pas del general Hunter; tot indico lo propósit dels federals de crear lo buyt el voltant de Roberts á mida que las forsas d'aquest se cansan y 's debilitan en llargas marxes y combats inútils y sans lluhiment.

La possessió de Pretoria no representará pera 'ls inglesos cap ventatja si no disposan ademés y en absolut de las vías férreas del Natal y de Lorenzo Marquez y no asseguran la de Bloemfontein, que está constantment amensada per los boers que encor quedan al Estat d'Orange; pero aixó ha d'esser molt difícil de conseguir pera lord Roberts, mentres no se li reunixin las forsas de Buller, Hunter y Methuen, puig pera dominar tota la vía férrea del Est del Transvaal, tindrà d'empendre novas operacions de conquista en territoris que presentarán majors dificultats que 'ls fins ara conquistats; y com aixó ho saben los boers, fan be en prepararse á una nova y tal volta més aprofitosa resistencia.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 8 de Juny de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	755	64		4'8	Ras	
3 t.	755	70				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. 36	10	16	O. 0	Cumul.	0'4
3 t.	Sombra 25	12	22	O. 0		0'3

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia de D. Emili Briansó y ab asistencia dels regidors senyors Vallvé, Pallejà, Jordana, Ayguadé, Mayner, Artés, Vilella, Alimbau, Güell, Navás (J.) Guasch, Vergés, Massó, Serra, Oliva y Casagolda, se celebrá ahir tarde la de segona convocatoria corresponent á la present setmana.

S'aprobá l'acta de la anterior, varis dictámens y comptes de particulars contra l'Ajuntament.

Aquesta sessió que era d'esperar revestiria gran interés ha resultat de sorpresa pera 'l bon número de assistants que hi han acudit ab la impresió de veurehi quelcom mes de lo poch que s'hi ha tractat, en sa major part referent á moviment d'empleats municipals y invitacions á las festes religioses próximas. Lo número que prometia donar joeh, probablement será reservat pera altra.

Acabat lo despaig ordinari s'aixecá la sessió.

Aquesta nit debutará el teatre Fortuny Mr. Malleu en sos 8 hermosos lleons domesticats. Es un espectacle que ha admirat hont s'ha presentat.

Los diaris de la vehina ciutat se queixavan ahir de no haver rebut cap diari de nostra ciutat.

No n'fassin cas nostres confreres de Tarragona d'aquesta irregularitat; son cosas d'Espanya y qui sab si 'l temps es lo qui n'té la culpa. ¡Ha variat tant en pochs dias!

Trobém en un diari de Tarragona d'ahir: «Per los carrabiners del puesto de Salon fou trobat ahir cadavre y ab una pistola en la mà dreta un jove de 18 á 20 anys.

Lo suícida, que se suposa es natural de Reus y que vestia decentment, portá á cap sa fatal resolució junt al llazart de la vehina població.

Lo fet se posá en coneixement del Jutjat d'instrucció.

Lo recaudet en lo dia d'ahir en l'Administració de Consums per diferents especies puja la cantitat de pessetas 687'83.

Continua en la horta de Tortosa cada dia ab mes activitat lo segar, apressurant los pagesos tan pesat treball en vista del vent Nort que ha bufat últimament ab bastanta forsa.

En general, ha granat molt. En los terrenos de secá, s'pot donar la collita com á perduda.

Nos escriuhen de La Ametllá del Vallés que 'l dimars passat á las duas de la tarde se desencadená en aquell poble una horrorosa tempestat que imposá als més valents, semblant materialment que la terra se n'entrava. Tanta era la espessor d'aygua que caygué, que á un pas de distancia era impossible distingir res. Un verdader huracá, acompanyat de trons y furienta

(1) Les engrais volum II.

(1) Círculo agrícola.

pedregada, deixà sense fulla ni fruyts als arbres, arrasant la corrent les plantes dels horts y dels camps. La tempesta durà una hora y mitja, cosa que pocas vegades succehix tractantse de tempestats violentas com la passada. Lo més particular fou que la pluja y la pedregada s'acometé el radi de la població. A uns deu minuts de fora del poble sols caygué una roixada. Los perjudicis causats per la tempestat son grandissims.

Los camps y horts quedaren convertits en verda-deras lladunés fangosas, haventse perdut tota la cul-llita. Lo carrer major del poble, passada la tempesta, era un impetuós torrent, que no fou possible franque-jarlo fins tres horas després de la tempestat. Per sort no hi han hagut desgracias personals.

La fira de bestiar llanar celebrada últimament á Santa Coloma de Queralt s'ha vist molt concorreguda, donchs son varis los remats d'Aragó que acudiran á la mateixa y 'ls quals foren venuts, segons noticias fi-dedignas que reberem de dita fira.

Per lo Rectorat ha sigut desestimada la petició for-mulada per la mestra de Bellmunt, demenant nou títol administratiu.

En l'actualitat se componen los somatents d'aques-ta provincia de 4.465 individus.

Del País de Lleyda:

«Dihen de Sudanel, que l'diunenge últim fou ferit en aquell poble, ab arma de foc, un jove pro-pietari vehí de Reus, anomenat Andreu Canut, per un home ab qui s'trobava aquell bevent y en broma. Lo projectil ferí al agredit en lo nas y espalla. L'agres-sor, y vehí de Sudanel se presentá avans d'ahir á la Guardia municipal d'aquesta ciutat confessant esser autor de dit disparo.

S'anomena Andreu Tabeny y Cases, solter y de 24 anys, qui fou posat á disposició del Jutjat.»

Ha comensat á Tortosa la exportació de la fruyta de albarcochs que aquest any abundará poch en nos-tras hortes per haverse gelat la flor dels arbres ab motiu dels frets tardans del any actual.

Diu «La Vanguardia» d'ahir al matí:

«Per viatgers arribats ahir de Puigcerdá sabem que 'ls dies 1 y 2 nevá ab abundancia en totas las simas que rodejan la Cerdanya y, en general, en tot lo Piri-neo, que presenta son robatje blanch com en lo cor del hivern, contrastant tanta blancura ab la verdor dels camps y 'ls prats. L'espectacle, apart de sa inconsta-ble hermosura, produheix un fret tal que 'l termó-metre ha arribat á marcar 4° sobre zero. Lo collat de Puymoreu, en la vall del Carol, que comunica ab Ax, está encare atestat de neu y tardará alguns dias á que-dar expedit. Las collitas encarge molt atrassadas, pre-sentan hermós aspecte. Ahir tarde ploigné copiosament desde Ripoll fins la Garriga, venint ab aquesta causa y per la llicnació de las neus molt cresouts los rius Se-gre, Fresser, Ter y la Riera del Congost, tots los quals arrastran un gran caudal d'ayguas.»

Un enterro católich sumament original s'ha efec-tuat en Figueras. Era 'l mort un tal Colomer, ex-quefe carlista de las últimas guerras civils. Per disposició seva fou posat al ataut ab lo trajo de carlista, boina inclusiv, y com no tenia herens directes é inme-diat, se diu que deixá tot lo seu á sas antigas criadas y deixá certa cantitat á las personas que l'acompa-nyessin en son enterro. Cap parent aprop ni llunyá hi aná, fentho en camvi més de doscentas personas, totas cobrant, desde 'ls sepultrers als capellans y desde 'l dol al últim pobre ab hatxa. La gent s'agrupava al pas del enterro, comentantlo cada hū á son gust.

Després de la cura lo pago

Es cosa cómoda per tots y assegura als malsells la tan desitjada salut. Para més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculo-sos confits ó Inyección anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Seceló oficial

Registre civil del dia 8 de Juny de 1900

Naixements

Joseph Fort Sagrades de Francisco y Emilia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisca Alberich Aloy 76 anys, Casa de Camp. —María Torné Domingo 75 anys. S. Francesch 13.

Merie Gonzalez Espelta 57 anys, Amargura 53. —Mag-delena Calbet Montserrat 70 anys, Bages 2. —Orsini Olivé Borrás 39 anys A. Sta. Ana 36.

Seceló rellgiosa

Sant d'avy. — Sant Feliciá. CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch Demá á las set del matí tindrà lloch la Comunió ne Ntra. Sra. del Carme y á dos quarts de 5 la funció mensual acostumada junt ab la del S. Cor de Jesús.

Segueix á las 7 de la tarde la novena del gloriós S. Antoni de Padua predicant tots los dias lo Reverent P. Andreu Bolart, definidor de la religió franciscans, acabantse ab lo cant dels goigs.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia Lo dissapte se cantarà la Salve á dos quarts de sis y seguidament continuarà 'l Novenari.

Diumenge, festivitad de la Santíssima Trinitat á dos quarts de deu se celebrará Solemne Ofici á tota or-questa y ab sermó que dirá 'l Rvnt. Doctor D. Isidro Comá Pbre. Catedrático del Seminari Pontífici de Tar-ragona.

Per la tarde á las sis, últim dia de la Novena, fi-nalísant ab lo besaman á la Santíssima Verge.

Sant de demá. — Sant Restitut.

Anuncis particulars

Banda "LA PALMA"

Aquesta Banda s'ofereix al públich en general para tota classe de serveys concernents á la mateixa. —Prens económichs. Para detalls y contracta á la conserjeria de la ma-eitxa Societat, Galenes, 8.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA DIRIGIT PER D. Joseph Maria Domingo Llicenciat en Ciencias Reus. — Arrabal alt de Jesús, 44. — Reus. Lo dia primer de Juny donará principi un curs preparatori para l'exámen d'ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l'istiu continuarán obertas las clases de Pár-vuls, Elemental Superior y las especials para Senyoretas de 5 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s'obrirá la matricola para las clases de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintu-ra, gimnasia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona. Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesarí. Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Riús. Los resultats en la ensenyansa son positius, la educ-a-ció cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva. S'admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs. Reus 27 de Maig de 1900.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR DE LA VINYA AMERICANA PUBLICADA Per la Redacció de «El Labriego» Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idi-oma catalá, tota vegada que s'vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, deguda-ment aumentada. Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.ª major de 140 páginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

MODISTA DE SOMBREROS

S'ofereix á domicili para tota classe d'arreglos y confecció dels mateixos. — Arrabal de Santa Anna, número 28, pis tercer.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc. Diposit general. Farmacia de A. SERRA. — REUS. De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

AIGUAS SALUDABLES

Establiment obert tot l'any Lloch de verdader recreo, no sols para las personas ayments del camp y excursions, si que també, para las que necessitan, per consell mèdich, lo prompto restabili-ment de la salut; en éll trobaran quants ho demanin los utensilis necessaris de cuyna y begudas de totas classes, inolós lo café. Aquest pint oresch lloch se troba rodejat de boscos y está situat en lo terme de Castellvell, fornte 'l Mas de Cercós y á mitj kilómetro del Salt L'amo del establiment JOAN RABASÓ.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miarona. — Una pesseta, 1 tomo. Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias. — Dues pessetas, lo tomo. Se venen en la Imprempta d'aquest diari.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Debut de Mr. Malleu ab sos 8 magnífichs lleons. — Gran funció para avuy, á las 9 de la nit. — Lleons mimichs, Antípodos, Equilibristas, Velocipedistas, En pirámides, en Carro romá, Saltadors y ferotjes en companyia d'una hermosa gossa danesa. De pas para la Exposició de París, sols presentarà sos lleons en aquesta ciutat per dos únicas funcions. La espectacle será amenísat per una banda de mú-sica y dividit en tres parts. Primera part. — Primer: Sinfonia. — Segon: Presen-tació del valent domador Mr. Malleu verificant exer-cicis de gran atracció ab 5 ferotjes y terribles lleons. Segona part. — Primer: Sinfonia. — Segon: Reapa-rició de Mr. Malleu ab dos lleons y una gossa danesa; que executarán lo «Pont de la mort», la «Balansa», la «Pirámide», lo «Barril», la «Escalax», lo «Velocípedos», lo «Carro romá» y 'l «Gran banquet dels lleons» en companyia del domador y la gossa danesa. Per últim, humiliació dels lleons y la gossa als pens del domador. Tercera part. — Acabarà l'espectacle ab lo menjar de las feras, en la gran gabiá central á presència del públich. L'admirable moment de ferocitat que pre-sentan los lleons a l'acte de tirarlosi las grans presas de carn, es digne de veures.

Telégramas

Madrid 7. Avuy arribarán á Madrid tots los individuos del Directori de la Unió Nacional, para comensar demá-sas reunions ab objecte de trassar sa conducta para lo porvenir. Los amichs del senyor Costa dihen que la Unió Nacional no s'prestará jamay á favorir los propósits de determinats polítichs.

Los boers han resolt fer la guerra de guerrillas, para lo qual comptan ab tots los elements necessaris. — Lo ministre d'Estat ha sigut autorísat en Con-sell para obrir negociacions ab Suissa para modificar algunas cláusulas del tractat vigent. També se l'ha autorísat para continuar las interrompudas negocia-cions ab lo Brasil para convenir un tractat comer-cial.

Paris 8. Londres. — Circula lo rumor de que las potencias han acordat dirigir una Nota colectiva al govern xino. Comunican al «Times» desde Pekin, que 'l Tsung-li-Yamen ha promés que demá se restablirá la línea férrea de Pekin á Tientsin.

Pretoria. — Lo general Dewet feu presoners á 250 inglesos en un combat tingut en lo Sur de Johannes-burg y s'apoderá de 56 furgons. Los inglesos libertaren á 129 oficials que s'troba- van presoners á Pretoria. Han sigut conduhits á Lydenburg 900 presoners inglesos.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

Secolò comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrada del dia 7
 De Londres y esc., en 14 dies, v. Rivera, de 509 ts., ab transit, consignat als Srs. Mac Andrews y Cia.
 De Génova y esc., en 7 dies, v. Alcira, de 650 toneladas, ab bocoyos buyts, consignat a D. Anton Mas.
 De Marvella y Barcelona, en 3 dies, v. Cabo Espartel, de 800 ts., ab 10 jachs panys, consignat a don Marián Peres.
 De Barbats y esc., en 28 dies, l. Arroqante, de 44 ts., ab tunyina, consignat a D. Joseph M. Ricomá.
 De Barcelona, en 6 horas, v. Florencio Rodriguez, de 676 ts., ab transit, consignat als senyors Fills de B. López.

Despatxades

Pera Bilbao y esc. v. Florencio Rodriguez, ab efectes.
 Pera Málaga y esc., v. Alcira ab efectes.
 Pera Bilbao y esc., v. Cabo Espartel, ab efectes.
 Pera Londres y esc. v. Rivera, ab efectes.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	71'87	Cubas del 86	85'25
Orones	21	Cubas del 90	70'25

Colonial	118'	Amortizable 5 0/0	89'50
Norts	59'30	Ob. 5 0/0 Almansa	52'
Alicants	79'35	Id. 3 0/0 Fransa	52'
Filipinas	89'25		

PARIS Interior

Exterior 72'85

GIROS
 París 26'85 Londres 31'90
 Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venta al centat de tota classe de valors cotissables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA AGNA, 26.

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	71'90	Advanas	53'20
Amortizable 5 0/0		Norts	79'30
Colonials	118'	Alicants	21'25
Cubas 1886	85'25	Orenses	95'
Cubas 1890	70'12	Obs. 6 0/0 Fransa	52'
Filipinas	89'30	Id. 3 0/0	52'
Exterior París	72'85	Id. 3 0/0	52'

GIROS

París 26'85 Londres 31'90

Ordres de Bolsa para Barcelona Madrid y París.—
 Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—
 Descompte de coupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donat per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops. Diner. Paper.

Londres 90 dies fetxa.	31'25
8 dies vista	31'90
vista	30'50
París 90 dies fetxa	27'
París vista	27'
Cette vista	27'
Hamburg	27'

VALORS LOCALS

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.		650
Industrial Farinera	670	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	645	
Manufacturera de Algodón	180	
C. Reusense de Tranvías	25	
C. Reusense de Tranvías privilegiadas 5 per 100	250	

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

Ne poch envejós sufren grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remeds Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo sifilis encare sent sos malis crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d'efecte tan maravellos per als estrenyiments uretrales, que en 20 ó 30 dias estan totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias sera radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar, lamillorable perillós afecció y fluxis blanc de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escosora uretrales, calculs, retencions d'orina y demés infeccions genito urinarias y especialment la sifilis encare que sia hereditaria. Pera la curació de la sifilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de Potasio ni cap substancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectos de tals substancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventajosa de poderse usar ab profit en qualsetol mes del any. Als incredols se ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.

Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos, pera quins no yalgún usar injeccions, pessetas 5. Roob antisifilich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'60. Dits medicaments estan de venta en totes las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la de DR. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa, Plassa de Prim, 1.

Servey dels trens de viatjers

De Mora a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
4'49 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.	
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	7'01 m.	
8'44 m.	tren mercancias cotxes de 2.ª y 3.ª classe	7'31 t.	
1'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª y 3.ª classe	4'53 t.	
5'23 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe	8'38 n.	

De Reus a Mora

SORTIDA		ARRIBADA	
7'01 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.	
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª y 3.ª classe	2'14 t.	
3'28 t.	tren de mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'29 t.	
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.	
9'23 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	10'18 n.	

De Reus a Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (2)	9'44 m.	Vilafreca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe	9'24 m.	
4'01 t.	tren de mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
4'69 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2)	10'13 n.	

De Barcelona a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (8)	10'17 m.	Línea Vilafreca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	11'01 t.	
11'45 m.	tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	9'45 n.	

- (1) Tráshort a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1900

Línea directa para el Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magníficos y rápidos vapores francesos

lo dia 14 de Juny lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de " lo «France»

LÍNEA PARA EL BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 27 de Juny para Dekar, Rio Janeiro y Santos lo grandios y acreditat vapor francés

Los Alpes

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palácio, Barcelona.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser, núm. 4.

ALTAS

BAIXAS

para la contribució

Se'n venen en la impremta d'aquest diari.

Secolò oficial

Registre civil

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si voleu conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer Limoner y arbres fruyters, proben lo polvo SUBLIMIOR que a donat molt bons resultats a Fransa, segons marca registrada que posseheix son inventor y fabricant, Mr. Claria de Toulouse, contra las malalties Mildiu, Blach Rot, Oidium, Codrills, Antracnosa, Aytals, Pulgons diversos Altiss, Lliquens y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat.

Dirigirse a son representant en aquesta D. MATIAS ESTEVE, (kiosco), passeig Mata.